

DRAUGAS
VIENATINIS TAUTINIS IR
TIKYBINIS MINTIES LIE-
TUVIŲ DIENRAŠTIS AME-
RIKOJE.

DRAUGAS

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL
LITHUANIAN DAILY IN
AMERICA.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

No. 258.
Kaina 3c.

"Draugas" 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Illinois
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

PIRMADIENIS, LAPKRITIS- NOVEMBER 2 D., 1936.

Telefonas: Canal 7790

Administracija: CANal 2821 METAL-VOL. XX

NACIONALISTAI BLAŠKO MADRIDO MILICIJĄ

**Menka nauda radikalams iš
Maskvos ginklų**

**NACIONALISTŲ LAKŪNAI TOLIAU
BOMBARDUOJA MADRIDĄ**

TOLEDO, Ispanija, lapkr.

1. — Madrido radikalų milicija paskutinėmis dienomis sukėlė milžinišką puolimą prieš nacionalistų kariuomenę Getape srityje, pietvakariam Madrido šone. Milicija naudojosi iš sov. Rusijos gautais tankais, kuriuos valdė prisiūsti bolševikų kariai. Kone per dvi paras atkakliai grumtasi. Kai kuriuose frontuose nacionalistai buvo priversti atsimesti atgal. Madride radikalai paskelbė, kad nacionalistai jau nugalimi, kad jie betvarkiai ateina meta ir radikalų laimėta. Iš karo fronto Madridan parvykę pasiuntiniai padavė žinių, kad šimtai nacionalistų karių nukauta ir puolimas sekmingai vedamas su didelio laimėjimo viltimi.

Tačiau Madrido radikalų svajonės ir viltis taip greit išnyko, kaip staiga buvo pasireiškusios. Nacionalistų kariuomenė atsimetusi ir pasitvarkiusi užtelėjo prieš milicininkų mases ir sutriuškino jų visas pozicijas. Milicijos jėgos paspruko atgal į paskutines pozicijas Madrido priemiesčiuose — tik už kelių mylių nuo miesto centro.

Nacionalistų kariuomenės vadovybė podraug praneša, kad Madrido radikalų milicijos puolimas ir Navalearnero fronte atmuštas ir milicininkai buvo priversti bėgti, palikę sužeistuosius ir daugelį ginklų.

MADRIDAS, lapkr. 1. — Nacionalistų lakūnai pakartoja puolimus prieš Madridą su orinėmis bombomis ir kulksu-vaidžiais.

Mieste pasiauba. Gyventojai nebežino kur dingti ir kur slėptis. Kas momentas laukiamas naujas puolimas. Niekas nežino, kur gali kristi svaidomos bombos.

Keliais atvejais miestas pultas. Patys radikalai pripažįsta, kad tas nepakenčiama. 189 asmenys užmušta ir keletas šimtų sužeista. Padaryta dideli medžiaginiai nuostoliai.

Nacionalistai paskelbė, kad jei miesto gyventojai pakenčia radikalų autoritetus, tuo būdu jie stovi už radikalus. Kad taip, jie turi priimti ir sau taikomą už tai bausmę.

MADRIDAS, lapkr. 1. — Iš Getape priemiesčio radikalai pašalina visus gyventojus.

TAS "NEŽMONIŠKA", ŠAUKIA RADIKALAI

BURGOS, spal. 31. — Nacionalistų (sukilėlių) vadovybė daug kartų įspėjo Madrido radikalus, kad jie paduotų miestą, jei nori išvengti skaudžios bausmės. Nacionalistų lakūnai daug kartų išmėtė šiuos miestan lapelius, kad miestas būtų paduotas. Kaip radikalai, taip gyventojai ignoravo šiuos įspėjimus.

Pagaliam vakar nacionalistų lakūnai dukart puolė miestą su orinėmis bombomis. Nėra žinomas tikras žuvusiųjų skaičius nuo keliolikos paleistų iš padangių ir susprogsių bombų. Radikalai skelbia, kad žuvę apie 80 asmenų, tarp jų, esą, žymūs skaičius vaikų.

Vietos radikalai dabar ir šaukia, kad miesto puolimas yra "nežmoniškas", stačiai "barbariškas". Jų šauksmą dar skardžiau pakartoja visų šalių radikalai.

Gal būt, kad toks žygis yra nežmoniškas.

Bet už tai nereikia kaltinti nacionalistų, tik pačius radikalus. Radikalai gerai nusimano, kad jie negali laimėti karo. Tačiau nepaduoja miesto ir atkakliai ginasi tik tuo sumetimu ir žudė nekaltus vyrus, moteris ir vaikus. Jų darbai buvo "žmoniški". Mat, jie kovoja "už respubliką" ir "laisvę".

Madrido radikalams bus blogiau, pareiškia nacionalistų kariuomenės vadovybė, jei jie nepaduos miesto. Tik metus šalin ginklus jie gali tikėtis pasigailejimo.

Nacionalistai nežudo įkaitų ir pasidavusiųjų.

KATALIKŲ JAUNIMAS PRIEŠ KOMUNIZMĄ

Apie 3,000 katalikų mokiinių, lankančių katalikiškas vidurines mokyklas, šeštadienį turėjo susirinkimą katalikiškos Mercy vidurinės mokyklos auditorijoje ir nusprendė visomis priemonėmis kovoti prieš komunistus ir komunizmą.

Antradieniui, lapkr. 3. Chicago Board of Election komisijonieriai tvarko ir riša į pundus jau atspausdintus baliotus rinkti mams ateinančią antradienį.

PRANCŪZIJOS KOMUNIS- TAI PRIEŠ VYRIAU- SYBĘ

PARYŽIUS, lapkr. 1. — Prancūzijos komunistai iš naujo pakilo prieš socialistų premjero Blumo vyriausybę. Kaltina vyriausybę, kad ji nesilaiko "liaudies fronto" programos, šiam "frontui" reikalaujant ji atsistatinti į Ispanijos vidaus reikalus.

Komunistai reikalauja, kad vyriausybė atvirai duotų pagelbą Ispanijos radikalams.

ISPANIJOS KARAS NEPA- LIES EUROPOS

PARYŽIUS, lapkr. 1. — Prancūzijos socialistas premjeras Blum pareiškė United Press korespondentui, kad Ispanijos revoliucija nepersimes Europon.

Anot premjero, pavojus yra praėjęs, ačiū Anglijos ir Prancūzijos nusistatymui, kad visomis priemonėmis palaikys taiką Europoje.

Premjeras Blum sako, kad nepaisant Maskvos bolševikų triukšmavimo, Europos žemyno valstybės vieningai stovi už taiką ir nepageidauja naujo karo, kurs galėtų sugriauti civilizaciją.

CHICAGOS BENDRUO- MENĖS FONDAS

Kaip kas metai, taip ir šiemet, sudaromas Chicagos bendruomenės fondas. Surenkama keletas milijonų dolerių ir paskirstoma tarp labdarinųjų organizacijų.

Jo Eminencija kardinolas Mundelein, Chicago arkivyskupas, patsai kas metai gausiai prisideda prie šio bendruomenės fondo. Šiemet aukojo 1,000 dol. Jo Eminencija ragina katalikus, kad prisidėtų prie fondo sudarymo. Surinkto fondo dalis tenka ir katalikiškoms organizacijoms ir įstaigoms.

Mussolini įspėja Angliją, kad nešoktų į akį Italijai.

ŽIAURYBĖS ISPANIJOSJE VYKDOMOS MASKVOS NURODYMA'S

ROMA, spal. 31. — Du žymūs katalikiški laikraščiai — Osservatore Romano ir Avvenire d'Italia, pareiškia, kad radikalų žiaurybės Ispanijoje vykdomos Maskvos bolševikų nurodymais.

Avvenire d'Italia andai paskelbė, kad komunistai Ispanijoje nužudė mažiausia 15-272 kunigus ir vienuolės ir 15 vyskupų. Šis laikraštis taip pat apskaičiavo, kad radikalai apiplėšė ir sudegino, arba kitaip kaip sunaikino 18,987 bažnyčias ir vienuolynus.

Tokiu šiuo laikraštis randa, kad iš 30,000 kunigų Ispanijos 37-se vyskupijose mažiausia viena pusė jų nužudyta. Šin skaičių neįmanoma nužudyti misionieriai, vienuolės ir seminarijų auklėtiniai, kurių bus ir gi tūkstančiai.

Nė vienoj buvusių revoliucijų istorijoj nepažymėta panašių žudymų ir turty naikinimo, pareiškia laikraštis. Radikalų toks sužvėrėjimas ir pašėlimas pasauly yra pirmas įvykis.

Labiausia nukentėjusios šios vyskupijos: Burgos, Almeida, Kartagena, Guadix, Jaen, Malaga ir Valencija, neminint Barcelonos ir visos Katalonijos.

Osservatore Romano aštriais žodžiais įkaltina Rusijos bolševikus ir Rusijos bedievius, kurie yra praradę žmogiškų pojūčius ir per eilę metų įgudę žudyti tikėnaušius Dievą žmones, o ypač kunigus. Jų patarimu Ispanijos radikalai atliko baisiausias žiaurybes.

60 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTUVĖS

NEW YORK, spal. 31. — Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. mons. Gallus Bruder, 85 m. amž., lapkričio m. 15 d. minės savo 60 metų kunigystės sukaktuves.

Naciai grumoją triuš- kinti savo priešus

BERLYNAS, lapkr. 1. — Vokietijos teisingumo ministerijos laikraštėje German Justice rašo šios ministerijos psekretorius dr. Roland Freisler apie keturių metų ekonominio plano vykdymą. Dr. Freisler diktatoriškai pareiškia, kad niekas nieku būdu neprivalo priešintis, arba kenti keturių metų ekonominiam planui, Kiekvienas, kuris reikš priešingumą, arba statys kliučių, tuojau bus sutriuškintas, pareiškia psekretorius. Visiems priešininkams nebus nė mažiausio pasigailejimo.

Anot jo, Vokietija keturių metų laikotarpiu turės taip pasitvarkyti, kad jai nereikės iš užsienių importuoti nei jokios žaliavos, nei maisto produktų. Vokietija ir visa tauta turės visko naminio, savo pastangomis pagaminto.

PAKVAIŠĖS BUČERIS

NUŽUDĖ INSPEKTORIŲ

Pereitą šeštadienį Swift & Co. skerdyklų skyriuje No. 5 staiga pakvaišo bučeris (kiaulių darinėtojas) negras J. Bailiff. Su peiliu jis nužudė vyriausybės mėsos inspektorių F. Bourdua, 32 m. amž., ir tris kitus, vieną inspektorių ir du darbininkus, sužeidė. Vienas gū darbininkas nuo laiptų nukrito ir sunkiai susižeidė.

Kiti darbininkai pakvaišėlį apšvaigino ir nuginklavo.

LONDONAS, spal. 31. — Anglijos karalius Eduardas VIII vakar asmeniškai nebuvo parlamente. Karaliaus prašymą parlamentui skaitė vienas lordų.

Karalius žada ateinančią savaitę atlankyti parlamentą.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Numatomas lietus ir šalčia.

BAIGĖSI KAMPANIJA; RYTOJ BALSAVIMAI

**Piliečių pareiga valdžion
išrinkti gerus žmones**

Rytojaus dieną, lapkričio mėn. 3 d., įvyksta visoj šaly prezidentiniai rinkimai. Piliečiai paduoda savo balsus už vieną, ar kitos partijos skirtingus, taip vadinamus, elektorius. Kuri partija išrenka daugiau saviškių elektorių, rinkimus laimi jos kandidatas prezidentus.

Šiemet šie rinkimai yra svarbūs, kadangi jie seka po įvykusios didelės ekonominės ir finansinės krizės. Demokratai partijos prezidentas Rooseveltas pakėlė šalį iš krizės. Tačiau jo darbas nebaigtas. Dar daug kas reikalinga nudirbti. Tad jis iš naujo kandiduoja, kad gavus progos savo darbą baigti ir šaliai gražinti visišką gerovę.

Respublikonų partija gi yra kitokios nuomonės. Šios partijos kandidatas gub. Landonas ir partijos vadai atkakliai kovoja prieš prez. Rooseveltu kovoja prieš prez. Rooseveltu niekad nesulauks gerovės, kadangi jis nesilaikys savo partijos nustatytos programos.

Pasiryžę rytoj eiti paduoti savo balsus piliečiai iš vakaro kas sau patys vieni teapsvars, to, kurią partiją remti. Balsavimas yra rimtas dalykas, tad jis turi būti atliktas sąžiningai, teisingai ar už vieną, ar kitą partiją. Daugumo piliečių balsai nusvers rinkimus. Kuri partija laimės, priklausys nuo piliečių sąžiningo balsavimo.

Chicago piliečiai be kitko rytojaus dieną renka valstybei gubernatorių ir kitus valstybės aukštusius valdininkus. Taip pat Chicago miestui ir Cooko apskrčiai prokurorą ir kitus. Pagaliau rytojaus dieną bus renkami Chicagos teisėjai.

Balsuojas pilietis rytoj gaus vieną didelį baliotą ir du mažus. Dideliam balioje yra nacionaliai, valstybės, apskrities ir miesto kandidatai. Vienam mažųjų baliotų — kandidatai į miesto teisėjus. Kitas mažas baliotas — tai piliečių referendumas laiko klausimu. Šiuo baliotu Chicago piliečiai kviečiami pasisakyti, kokio jie laiko nori: ar rytinio, ar centrinio, ar centrinio su saulės šviesos taupa. Šiandien Chicagoj yra įvestas rytinis laikas, o Chicago priklauso centrinio laiko zonai. Daugeliui rytinis laikas netinka. Daug kas reikalauja gražinti centrinį laiką su saulės šviesos taupa per vasarą.

Balsavimo vietos rytoj bus atidarytos nuo 6:00 ryto iki 5:00 popiet.

KARDINOLAS PACELLI GRĮŽO NEW YORKAN

NEW YORK, lapkr. 1. — Jo Eminencija kardinolas Pacelli, Popiežiaus valstybinis sekretorius, grįžo čia oru apkeliaavęs įvairias J. Valstybių dalis.

RYTOJ kiekvieno pareiga balsuoti

už F. D. Rooseveltą

Dideliame balote padėkite tik vieną kryžiuką į ratuką prie žodžio DEMOCRATIC.

Tą patį padarykite su Municipal teismo balotu: padėkite kryžiuką į ratuką prie žodžio DEMOCRATIC.

Jei to nepadarysit, tai atimsit balsą nuo JOHN T. ZURIO.

Tiktai balsuodami straight Democratic galime išrinkti J. T. Zurį į teisėjus.

“DRAUGAS”

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
 SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
 Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — 02c.
 Advertising in “DRAUGAS” brings best results. Advertising rates on application.
 “DRAUGAS” 2334 S. Oakley Ave., Chicago
 “DRAUGAS”

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius. Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus. Bendradarbiai ir korespondentams raštų negražina, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiūnčiamas tam tikslui pašto ženklis.
 Redaktorius: J. Amerikos valstybės: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Kopija — .02c.

DIENOS KLAUSIMAI

KANDIDATAI Į GUBERNATORIUS

Gubernatoriaus pozicija yra labai svarbi. Dėl to už ją partijų lyderiai varžosi. Gubernatorius turi daug įtakos į valstybės legislatūrą, turi teisę užgirti arba atnesti vieną ar kitą legislatūros priimtą įstatymą. Tai liečia visokios rūšies taksus ir kitus svarbius valstybės ir žmonių reikalus.

Dabar Illinois valstybės gubernatorium yra Henry Horner. Kaip žinoma, jis ir vėl kandidatuoja ton svarbion pozicijon demokratų partijos tikietu. Reikia pripažinti, kad p. Horneris yra žymus politikas. Jis ilgai buvo taip vadinamo “probate court” teisėju. Toj vietoj jis paliko gražų rekordą. Ne taip jam sekėsi gubernatorystė. Pirmiausia jam teko gerokai susipykti ir susipešti su savo partijos mašina. Tai šiek tiek sumažino jo populiarumą žymioj demokratų partijos dalyje. Dėl to, žmonės, kurie paprastai nėra linkę mokėti, jį nusiskundžia dėl taksų padidinimo, nors to šiais laikais nelengva buvo išvengti. Lietuviai iš Hornerio negavo tokio pripažinimo, kokį turėjo gauti, nors gana daug mūsų tautiečių dėl jo darbavosi ir “primary” rinkimuose kai kurie ir mušti gavo. Vadinas, Horneris permažai skaitėsi su lietuviais. To jie užmiršti negali.

Mes būtume nekortektingi, jei, rašydami apie vienos partijos kandidatą, pamirštume kitą. Dėl to žodį kita reikia pasakyti ir apie C. Wayland Brooks, respublikonų partijos kandidatą. Nors tai yra jaunas vyras, tačiau politikoje jau gerai žinomas. Gerai žinomas ir lietuviams. Jis draugavo su mūsų veikėju adv. Mastu, su Juozu Dargiu, su kuriuo drauge tarnavo Dėdės Samo armijoje ir karavo Prancūzijos laukuose Pasaulinio Karo metu. Tuo būdu jau turėjo progos lietuvius pažinti. Teko girdėti, kad jis prie lietuvių gerai atsineša ir, jei būtų išrinktas šios valstybės galva, duotų lietuviams tinkamą ir užpelnytą pripažinimą. Tai mums, lietuviams, yra taip svarbu, kaip ir pažadai vesti valstybės reikalus tvarkingai. Kiekviena tauta turi savotišką ambiciją. Jų turime ir mes, lietuviai.

Ligšiol mes tenkinomės gražiais mums kalbama žodžiais, pažadais. Bet dabar paimeime kitokią liniją. Kurios partijos ir kurių partijų kandidatai neįpildys savo pažadų, neduos lietuviams užpelnyto politinio pripažinimo, su tais “atsilyginsime” rinkimų metu. Taip daro kitos tautinės grupės. Ne kitaip ir mes pasielsime.

NUOMONIŲ SKIRTUMAI

Iki depresijos laikų Amerikos katalikų fronte buvo pilniausias sutarimas. Katalikų vadai dėjosi prie demokratų ir respublikonų be jokių kritikų iš saviškių tarpo. Dvasiškija laikėsi nuošaliai politikos.

Jau visi žinome, kad dabar Amerikos katalikų fronte yra šis - tas naujo. Atsirado griežtų skirtumų politikos ir ekonomijos klausimuose. Reikia, vienok, išskanoti žinoti, kad tame jokių skandalo nėra. Turėti skirtingas nuomones politiniuose ir ekonominiuose klausimuose Bažnyčia nedraudžia. Juk buvo spėjimų, kad Roma sudraus kun. Coughliną. Bet jis ir šiandie linosai varo savo darbą.

Katalikų nuomonių skirtumas ekonominiuose klausimuose aiškiai pasirodė, kai pralotas Ryan pakritikavo kun. Coughliną. Kartu apsiereiskė nuomonių skirtumas ir politiniuose klausimuose, nes pralotas Ryan stoja už prez. Rooseveltą, o kun. Coughlin už Lemke. Iš pasauliečių katalikų vadų šiame

nuomonių sukuryje pasižymėjo Al Smith, kurs, demokratu būdamas, stoja už respublikonų kandidatą gub. Landoną.

Katalikų nuomonių skirtumai matosi, tēmijant anglišką katalikišką spaudą. Reikia pastebėti, vienok, kad tie skirtumai reikiasi kultūringoje, rimtoje ir švelnioje formoje.

DU KOMUNISTŲ PAREIŠKIMAI

Katalikų laikraštinių suvažiavime, įvykusiame rugsėjo 26 d. Romoj, laikraščio “L’Osservatore Romano” redaktorius sakė prakalbą ir be kitko pasakė:

“Jaroslavski, rusų bedievių vadas, vardu ir dvasia bolševizmo tikslams išsiuntinėjo savo centrums kovos įsakymą, kur sakoma: “Mes norime padegti plačioje ugnies jūroje visas viso pasaulio bažnyčias. Mūsų sąjūdis yra tapęs milžiniška galybe, kuri naikina kiekvieną religinį jausmą. Šitas sąjūdis yra viena iš principinių, apraiškų mūsų klasių kovoje!”

Bulgarų komunistas Dimitrov, kurs Vokietijoje buvo kaltinamas už Reichstago padegimą, o dabar užima svarbią vietą komunistų Internacionale, viename rašte pareiškė:

Visos religijos, bet ypatingai krikščionybė yra didžiausi komunizmo priešinkai ir todėl be pasigailėjimo privalo būti išnaikintos”.

Ivykiai Ispanijoje ir Rusijoje rodo, kad komunistai savo vadų paliepiamus vykdo. Dar praėjusiais metais Rusijoje uždaryta 14,000 cerkvių, sinagogų, bažnyčių ir kitokių maldnamių. O per savo 18 metų viešpatavimo Rusijoje išžudė 42,800 dvasininkų. Dabar Rusijoje beliko 1,200 stačiatikių ir katalikų dvasininkų.

NELYGYBĖ

Daug kartų esame girdėję apie žmonių lygybę. Bet pilnos lygybės niekuomet nesulauksime. Štai įrodymas: Guy Gillette kandidatas į senatorius Iowos valstybėje, sako, kad “Social Security Aktą” skaitęs nemažiau, kai 60 kartų ir dar jo pilnai nesupratęs. Gub. Landonas, respublikonų kandidatas į prezidentus, sako, kad tą dokumentą vieną sykį perskaitęs ir pilnai jį supratus.

Tai mat kaip dedasi pasaulyje. Jei taip, tai kaip galima kalbėti apie lygybę. Toliau reikia priminti, kad minėtasis P. Gillette sako, kad “Social Security Aktą” gamino nepartinė komisija, kad komisija savo užduotį atliko tik po 14 mėnesių darbo ir kad 95 nuoš. senatorių ir kongresmonų balsavo už tą Aktą.

Gub. Landonas sako, kad jei jis bus išrinktas prezidentu, tai jis varysis, kad tas Aktas būtų atšauktas.

Rygos lietuviai rengėsi minėti Spalių Devintąją. Buvo gauti reikalingi leidiniai ir padaryta prisirengimai. Parengimas turėjo įvykti spalio 11 d., bet spalio 19 d. Latvijos vyriausybė leidimą atšaukė, padarydama lietuviams didelių moralinių ir materialinių nuostolių.

Kasmet, pavasarį ir rudenį, Kaune sodinama medeliai. Šį rudenį Lietuvos laikinojo sostinės pasodinta 2,000 medelių ir krūmų. Tas puošimo darbas ne visų įvertinamas, nes praėjusią vasarą blogos valios žmonės išlaužė 140 pavasarį pasodintų medelių.

Baltijos valstybių šių metų linų konkurse Lietuva laimėjo pirmą dovaną, Latvija — antrą, Estija — trečią. Konkurse dalyvavo 133 Lietuvos, 126 Estijos ir 157 Latvijos linų augintojai.

Spalio 16 d. Lietuvos auksų fondas turėjo 71.15 mil. litų; užsienio valiutų — 3.51 mil. litų; banknotų apyvarta — 107.79 mil. litų. Banknotų padengimas auksu sudarė 66 nuoš.

Lietuvoje krautuvėse jau pasirodė cukraus, gaminto Lietuvos cukraus fabrike iš šių metų cukrinių runkelių.

Smulkių ūkio organizacijų Sąjunga Sodība pradėjo eksportuoti į užsienius Lietuvos medų ir baravykus.

Kaune gruodžio 6 d. įvyks Lietuvos prekybininkų, pramoninkų ir amatnikų kongresas.

Antras Tarptautinis Katalikų Žurnalistų Kongresas Romoj

Rašo prof. K. Pakštas

Jau anksčiau esu rašęs, kad žurnalistų formavimo 2-ųjų dienų kongresas Romoje pasibaigė rugsėjo 24 d. Jame padaryta plati apžvalga beveik visų kraštų žurnalizmo mokyklų ir fakultetų, kurių visame pasaulyje esama apie 70. Tačiau konstatuota, kad katalikai turi kol kas tik 6 tokius fakultetus: Prancūzijoje, Ispanijoje, Jungtinėse Valstybėse, Kanadoje ir Filipinuose. Seniausia ir geriausia tokių mokyklų yra Marquette jėzuitų universitete Milwaukee, Jungtinėse Valstybėse. Jos kursas trunka 5 metus; ten ruošiasi redaktoriai ir žurnalistai profesionalai dideliems Amerikos laikraščiams.

Taigi katalikai savų žurnalizmo mokyklų dar nedaug turi. Bet ir neutraliose žurnalizmo mokyklose vis dėlto yra katalikų profesorių kurių ir šiame kongrese kelias dalyvavo: prof. Greenwood iš Londono universiteto ir kiti. Kongresas skatino katalikus steigti daugiau katalikiškų žurnalizmo fakultetų, mokyklų ir kursų.

Rugsėjo 24 d. popiet dideliame ir patogiam Anglium universiteto amfiteatre prasidėjo daug gausesnis antras (pirmas buvo Briusely) tarptautinis katalikų žurnalistų kongresas. Iškilmingai atidarėmo posėdinį prisirinko apie 700 žmonių, kurių tarpe apie du trečdaliu sudarė svečiai iš Italijos ir gyvenę Italijoje svetimšaliai katalikai. Svarbiausią tų iškilnių kalbą pasakė Jo Eminencija Kardinalas Eugenijus Pacelli. Savo ilgoje itališkoje kalboje jis pareiškė daug svarbių minčių ir labai gražią, tikrai elegantišką iškalbą.

Ir prabilo septyniomis kalbomis...

Aukšta, plona, sausa didžiojo kardinolo figūra, aro nosis, išmintingas ir koncentruotas žvilgsnis, asketiška bendra išvaizda, gyvi ir įvairūs gestai, vibruojantis žodis, visas jo asmuo labai imponavo šešių kontinentų spaudos atstovams ir jo kalba tapo išklausyta su dideliu susikauptimu. Baigęs pagrindines kalbos tezes ir pasveikinęs italus, jis kreipėsi į kitas stambesnes delegacijas jų pačių kalbomis: į prancūziškų kraštų atstovus jis prabilo prancūziškai, daugybei ispaniškų tautų jis pasakė labai šiltą ispanišką žodį, kurį palydėjo galingi plojimai, dviem portugaliskom tautom jis kalbėjo portugaliskai, visų kontinentų anglosaksams — angliškai, vokiškiems kraštams — vokiškai ir, galop, visoms mažesnėms delegacijoms pasakė lotyniška kalba, po pora sakinių pašvęsdamas lenkams, vengrams, rumunams, olandams ir graikams. Kalbėjo neturėdamas jokio užrašo...

Kiekviena tų septynių kal-

bų buvo visai originališka, subtiliai apgalvota ir labai pritaikinta kiekvienos grupės religiniam bei kultūriniam vaidmeniui istorijoje. Čia patiekiu tik trumpas Jo Eminencijos š.š. kalbų ištraukas.

1. Pasveikinęs švelniosios Prancūzijos ir kitų prancūziškų tautų atstovus, palinkėjęs jiems tvirtai laikyti savo rankose šv. Liudviko ir Joannos d’Arc vėliavą ir kryžius, tą ženklą plunksna kovalojamų moderniškų Kryžiaus Karų. Linkėjo išsklaidyt tuos debesis, kurie niukiaisi ant jų miestų ir kaimų, taikiai ir pažangiai sugrąžinti viešą ir privatų gyvenimą prie tų šaltinių, iš kurių jų prabūčiai sėmė dorybę ir didybę garbingiausiose jų istorijos fazėse. Priminė, kad ateitis ne karstuose, bet lopšeliuose. Ypatingai karštai sveikino prancūzų jaunimą, kaip gyvybės šaltinį ir vilties aušrą, tą jų katalikišką jaunimą, kurs apaštališka drąsa atsiduoda moderniškų laikų švelniausioms ir aktualiausioms problemoms.

2. Gražus buvo sveikinimas ir ispaniškoms tautoms. “Sveikinu atstovus ispaniškios kalbos tautų, kaip dabartiniu metu martirizuojamus ir visuomet garbingos motinos tėvynės, taip ir Amerikos kontinentą, labai derlingą šviesiausioms viltimis”... Priminė garbingus Ispanijos istorijos lapus ir gausius jų kankinius ir išpažintojus: šventuosius Dominiką, Ignaciją, Teresę, Joną nuo Kryžiaus, Juozapą de Calasanz, Antaną Claret ir k.

3. Portugalijos atstovus sveikino kaip drausius kultūros pionierius pačiuose Europos vakaruose, stovinčius prieš netikėlius ir pasikėsintojus prieš civilizuočių kraštų kultūrą. Per Atlanto bangas kardinalas siunčia sveikinimus ir plačiai Brazilijos žemei, taip drąsiai ginančiai krikščionišką civilizaciją.

4. “Anglų kalba, girdima beveik visuose pasaulio pajūriuose, primena galingas Tamizos bangas ir pasaką jų laivų, plaukiančių per visas jūras ir įeinančių į kiekvieną uostą. Katalikų spaudos atstovams iš tolimiausių pajūrių aš turiu nuoširdų: prašom. Kas liečia senosios Anglijos rašytojus, kurių pastabiose akyse dar tebėra gyvas paveikslas tų dviejų jų bendrų, didžiausių jos sūnų, iškeltų ant Bažnyčios altoriaus, ir kurie dar neseniai šventė iškilmingą minėjimą Bedo, jų taautos garbės, ko aš geriau galėčiau jums belinkėti, kaip širdies kilnumo ir Newmano stiliaus galingumo ir dalies jo draugiškumo, kurs leido jam į savo tėvynainių širdis paseti vienybės išsilgimo sėklą ir troškimą susirinkti po Petro uolos šešėliu”.

“Ne mažiau karšti yra mano geri linkėjimai angliškai kalbančiai Š. Amerikos res-

publikai, kur katalikų spauda, nesvyruojanti savo pasitangose tobulėti, atskleidė savo nuoširdaus darbo vaisių, savo galybę ir savo vertę vis labiau plintančio aktyvumo eilėje”...

“Ypatingą sveikinimą aš tiesiu kreipdamasis į atstovus Smaragdo Salos (Airijos), Britų Dominijų ir kolonijų, kurioms visoms mano karštas linkėjimas kad didžios ir vis labiau spaudžiančiose dienos problemose katalikų spauda nuolat augtų veiklumu ir stiprumu ir spindėtų išvidiniu ir išoriniu pažangumu”.

5. Liudną žvilgsnį kardinalas atkreipė į Vokietiją, kurios nei vieno spaudos atstovo šiame kongrese negali pasveikinti. Katalikų spauda ten tapo susiaurinta iki bažnytinių ir religinių laikraštelių.

Toliau kardinalas sveikina Austrijos, Šveicarijos ir užsienio vokiečių katalikų spaudą.

6. Paskutinį (septintą) sveikinimo žodį į visų kitų tautų atstovus Jo Eminencija tarė lotyniškai, baigdamas jį Tautų Apaštalo žodžiais: “Itaque, fratres mei dilecti, stabiles estote et immobiles, abundantes in opere Domini, semper scientes quod labor vester non est inanis in Domino” (1 Cor., 15).

Ovacijomis palydėta kardinolo kalba, padarė puikų įspūdį. Grafas Dalla Torre dėkodamas kardinolui išsitarė, kad dabar vėl, kaip pirmų sekminių dieną pasikartoję apaštališkas pamokslas, to paties žmogaus visiems suprantamai pasakytas.

Ir prabilo visomis kalbomis...

Po kardinolo Pacelli kalbos sekė įvairių tautų delegacijų sveikinimai. Jų čia buvo net 28. Keliems delegatams ilgojai pakalbėjus, sveikinimų laikas tapo apribotas 3 min. Pradžioje rodėsi kad sveikinimai eis tautų alfabetine tvarka. Tačiau toks laukimas neįvyko, ir Lietuvos sveikinimai kaž kaip nusistūmė į patį galą. Kai kas daro, kad čiausia netikrą spėjimą, kad taip padarė pirmininkas Dalla Torre, prisimindamas nesusipratimus dėl lietuvių skyrus kat. spaudos parodoje Vatikane: jis gal tikėjosi, kad lietuvių delegatas ištars kokį labai nepatogų žodį... O tas sveikinimas buvo labai paprastas ir neskandalingas; iš prancūzų kalbos išverstas, jis šitaip skambėtų:

Elkseleencijos, Ponios ir Ponai, Atvykęs iš tolimo Septentriono, iš Lietuvos — jauniausios Katalikų Bažnyčios dukters, kuri kelia savo likimą Visagalio Dievo rūmuose, aš tiesiu savo linkėjimus ir nuoširdžius sveikinimus “L’Osservatore Romano” die-nraščiui jo 75 metų sukaktuvių proga ir viso pasaulio Katalikų Spaudai vardu 52

lietuvių katalikų laikraščių, išdygusių trijose pasaulio dalyse. Būkime nepermaldujamos pažangos įrankiais ir lojaliais skelbėjais tos 2000 metų šviečiančios civilizacijos, kuri turi Romoje savo katalikišką centrą”. Daugumas atstovų dar ką nors pasakavo ir savo gimtąja kalba. Gi lietuvių delegatui teko skambiu, stipriai akcentuoti lietuvišką žodžiu užbaigti pirmąjį kongreso dieną: “Sveikinu pasaulio katalikų spaudą atgimusios Lietuvos vardu, Lietuvos — kuri sergsti Katalikų Bažnyčios šiaurinį sparną”. Panašiose aplinkybėse trumpi - drūti sveikinimai turi nemažą pasisekimą, tad trumpo pasveikinimo autorius čia pat apturėjo irgi keletą daugmaž privatiškų pasveikinimų...

Karšto Romos oro ir ilgo posėdžio išsivarginti delegatai skubiai išsiskirstė. Lietuvių delegatas skubino užmegsti pažintis ir ryšius su daugeliu redaktorių iš įvairių kraštų: artimų ir tolimų, su latviais, norvegais, lenkais, vengrais, charvatais, bulgarais, italais, belgais, olandais, praneizais, angliais, airiais, amerikiečiais, kanadiečiais ir k.

(Bus daugiau)

Kaip Uola Sunaikino Du Norvegijos Kaimus

Anglų spauda patiekia platesnių žinių apie šurpią nelaimę Norvegijoje. Nugriuvęs kalnas yra 6,388 pėdų aukščio virš jūros lygio. Jis vadinamas “šurpo kalnu”, nes ir 1905 m. čia įvyko uolos griuvimas, kurio metu žuvo 60 žmonių! Dabar į 500 metrų pločio fiordą vėl staiga įgriuvusi uola buvo 300 metrų aukščio, 200 metrų pločio ir 600 metrų ilgio. Sukelta banga buvo taip stipri, jog persirito per 40 metrų aukščio uolas ir užliejo apie 3 km. tolio plotą į pakraštį. Gyventojai iš namų be rūbų išbėgo laukan ir skubėjo į artimus kalnus gelbėdamiesi. Tačiau banga juos greit pasiekė ir paskandino arba užmušė, plovė ir namus, kurių vieną sviesdama į uolas. Banga nunešė apie 3 klm. ir įmetė į vlenos upės vagą. Pusantro klm. nuo kranto visi trobesiai, miškai, krūmai ir laukai buvo sunaikinti. Nuo anksčiau čia gausiai lankytojų turistų pasivaikščiojimų kelių ir žalių aikščių nieko nepalikilo.

Nelaimės vietoje, kai atvyko pagalba, buvo baisios scenos. Griuvėsiuose gulėjo suaugusių ir vaikų lavonai. Aimanavo sunkiai sužeisti žvejai. Stebuklingu būdu išsigelbėjusi mergaitė laikė rankose 'elę ir raudoj savo žuvusios mōtinos. Vienas vyras su lova buvo nuneštas 400 m. ir išliko gyvas, bet jo žmona, 4 vaikai; tėvas ir motina žuvo.

Mažųjų Skaitytojų Skyrius

Žemės Angelo Auka

(Petriukas Hureau)

(Tęsinys iš praeitos savaitės)

Petriukas liūdnas ėjo namo. Kelyje matė upę smarkiai kylantį vandenį. Visos pievos buvo jau apsemtos, tik kur-ner kur kyšojo medžių viršūnės. Drebedamas vaikas pasileido bėgti miestelio link.

Pribėgęs kopyčia, Petriukas sustojo: Pamatęs joje amžinąją ugnelę, jis suprato, kad dar tebėra ir švenčiausiasis. Klebonas, nieko nežinodamas apie pavojų, teatėis tik rytoj. Bet kas bus ryt dieną? Gal kopyčia su švenčiausiu jau bus vandeny... Taigi Petriukas sumanė paimti švę. Sakramentą ir nunešti į miestelį. Bet kol jis susirado kopyčios raktą, kol paėmė švenčiausią, vanduo apšėmė visą kopyčią. Vargšas vaikutis iš jos išeiti jau nebegalėjo.

Tada pilnas išgąsčio ir drebedamas nuo šalčio padėjo švę. Sakramentą atgal į ciborią ir pats prisiglaudė prie jos. Kazkas lyg replēm suspaudė jo širdelę. Juk jis turėjo čia mirti... Vienas... be tėvelio ir mamytės...

O vanduo siekė altorių. — Jėzuli! neužmiršk manęs, juk aš vienas... tik su Tavim, tik su Tavim.

MAŽA ŠEIMININKĖ

Katriutė pabudusi melsdavosi už tėvelių ir kitų artimųjų sveikatą. Prašė Dievą sau visokių gėrybių: norėjo gerai mokytis, būti geru pavyzdžiu savo jaunesnėms sesutėms ir broliukams. Visi Katriutę mylėjo ir laikė geru pavyzdžiu kitiems.

Katriutė buvo laiminga, bet jai trūko vieno dalyko, neturėjo dar dešimties metų ir nekantriai jų laukė. Laikas bėgo lėtai, ji nekantravo, nes mama buvo pasakiusi, jog būdama dešimties metų, galėsianti šeiminkauti.

— Vargšė mama, kiek ji turi daug rūpesčių, kaip kankinasi; kad greičiau sulaukčiau dešimties metų, galėsiu mamą pavaduoti, — galvojo Katriutė.

Tas laikas jau buvo visai arti. Dar reikėjo laukti dvidešimties keturių valandų. Tos paskutinės valandos Katriutei buvo ilgesnės už kelis mėnesius.

— Rytoj būsiu dešimties metų, — galvojo Katriutė. Rytojaus diena darė įvairius planus.

Kaip tik pradėjo švisti, Katriutė pabudo, atsikėlė, apsiėngė, papoteriavo, prašydama Dievulį, kad jai padėtų naujose pareigose, paklojo lovą, iššlavė aslą ir sutvarkė kambarį. Pagaliau, kad mamytė galėtų ilgiau miegoti, nuramino triukšmaujančius broliukus ir sesutes. Juos nu-

auštant į kopyčią laiveliu atplaukė klebonas ir du vyrai. — Petriuk! — sušuko klebonas, pamatęs ant altoriaus pabalusį it drobę vaiką su aukštyn pakeltom rankutėm. Vaikas nejudėjo. Jo visai liemenėlis buvo vandeny. Angeliška šypsena ir gili ramybė žaidė jo blankiam veidely. Laivelis priplaukė artyn.

— Petriuk!... Klebonas paėmė jį ant rankų ir... sustingusioj rankutėj pamatė užgniaužtą Ostiją.

Iš lėto nuo kopyčios plaukė laivelis. Ant klebono kelių saulutės sušildytas Petriukas ėmė palengvėl kvėpuot, staugia pražiūrėjo.

— Petriuk! tu dar gyvas!... — Kur aš, tėveli? Man silpna... aš noriu pirmos šv. Komunijos. Į jo pamėlynavusias lūpeles klebonas įdėjo išgelbėtą nuo vandens didelę Ostiją. Petriukas vėl užsimerkė.

— Už mus visus, Petriuk! — susijaudinęs tarė klebonas, — ir už nelaimingą Prancūziją... — Ir už Prancūziją... tyliai sušnibždėjo vaikas, ir jo liūdnutė šypsena šioj žemėj pasirodė paskutinį kartą.

prausė, paruošė pusryčius. Atėjo ir mama.

— Kas taip gražai viską sutvarkė? — paklausė mama, įėjusi į kambarį. — Aš, mamyte, — atsakė Katriutė, bučiuodama mamos ranką. — Šiandien baigiau dešimtį metų.

— Ar, mamyte, atsimeni savo pažadėjimą? — paklausė Katriutė.

Džiaugėsi tėveliai, girdėdami šiuos žodžius iš mergaitės lūpų. Visi namiškiai šventė Katriutės gimimo dešimties metų sukaktuves.

Nuo to laiko Katriutė pavaduodavo mamą ir visi Katriutę vadino mažą šeiminkine...

Arklys ir Raitelis

Vienas vaikas, geras raitelis, norėdamas pasirodyti, užsoko ant arkljo, dar nepratusio prie balno ir sunkiai suvaldomo. Kai tik arklys pajuto ant savo nugaros sunkumą, niekas jau nebegalėjo jo sulaikyti. Jis pasileido bėgti, kojomis žemės nesiekdamas. Jojantį vaiką pasitiko vieškely jo draugas ir klausia:

— Kur gi taip skubini? Šis sušuko, rodydamas į arklį: — Ar aš žinau!? Paklausk jo! ("E. P.")

Mįslė. Ant raudonų laktelių balti gaidžiukai piaujsi. Ats. Dantys.

"Dievas taip davė, kad man teko čia grįžti ir tau gyvybę išgelbėti"

Vienas keleivis paklydo tolimos pasaulio dalies dykumoje. Per dvi dienas nieko nerado nei valgyti nei gerti; badas ir troškulys neribotai jį kankino. Pagaliau jis užėina ūksmingą medį ir gaivinantį šaltinį. Bet medis buvo be vaisių, o prie šaltinio gulėjo mažutis krepšelis. "Dievui dėkui!" tarė keleivis, čiupinėdamas krepšelį, "čia, tur būt, žirniai; jie mane nuo alkanos mirties išgelbės" Atriša jis godžiai krepšelį ir — sušunka nusiminęs: "Dieve mano! tik perlų tėsama!"

II

Nelaimingas keleivis šalia to perlų krepšio, verto bent keleto tūkstančių dolerių, būtų galėjęs badu numirti. Ėmė jis karštai melstis prie Dievo, o gi žiūri — ant kuprio atjoja pas jį, dideliai skubėdamas, juododis (negras). Jis buvo užmiršęs tuos perlus ir labai nudžiugo juos atradęs. Pasigailėjo juododis išalkusio žmogaus, davė jam duonos ir gardžių vaisių, ir pasiėmė jį su savim ant kuprio.

"Žiūrėk," tarė juododis, "kaip stebėtina! Dievas viską sutaiso. Man buvo didelė nelaimė, kad perlus pamečiau; bet tau tai buvo tikra laimė. Dievas taip davė, kad man teko čia grįžti ir tau gyvybę išgelbėti."

MALDA

Dievuli, neatimk manęs iš šio pasaulio taip staiga: aš dar gyventi noriu.

Neseniai čia mane leidai, platų pasaulį man atvėrei, milijonus minčių įkvėpei, širdį meilės pripildei ir liepei gyventi ir Tave garbinti.

Platų pasaulį man atvėrei, daugybę kelių ir kelelių parodei ir liepei eiti.

Platų pasaulį — gyvenimą man atidarei su jo visais vargais ir nelaimėmis, su jo džiaugsmiais ir linksmybėmis, sielvartais ir ašaromis ir liepei visa tai matyti, girdėti, jausti ir... gyventi. O Dievuli! Jeigu man gyvenimą pagilintum lig tikstančio metų, ir tai negalėčiau Tavo noro išpildyti.

Bet dar neatimk manęs iš šio pasaulio: aš gyventi noriu ir Tau tarnauti.

Angelas Sargas

Ar džiaugies laime, Ar kenti vargą, Visad atminki Angelą Sargą!

Angelas Sargas — Draugas geriausias, Pasitiek Juo — Drąsiai keliansi!..

J. Šiožinys.

Maldininko Klausimai ir Karūzos Atsivertimas

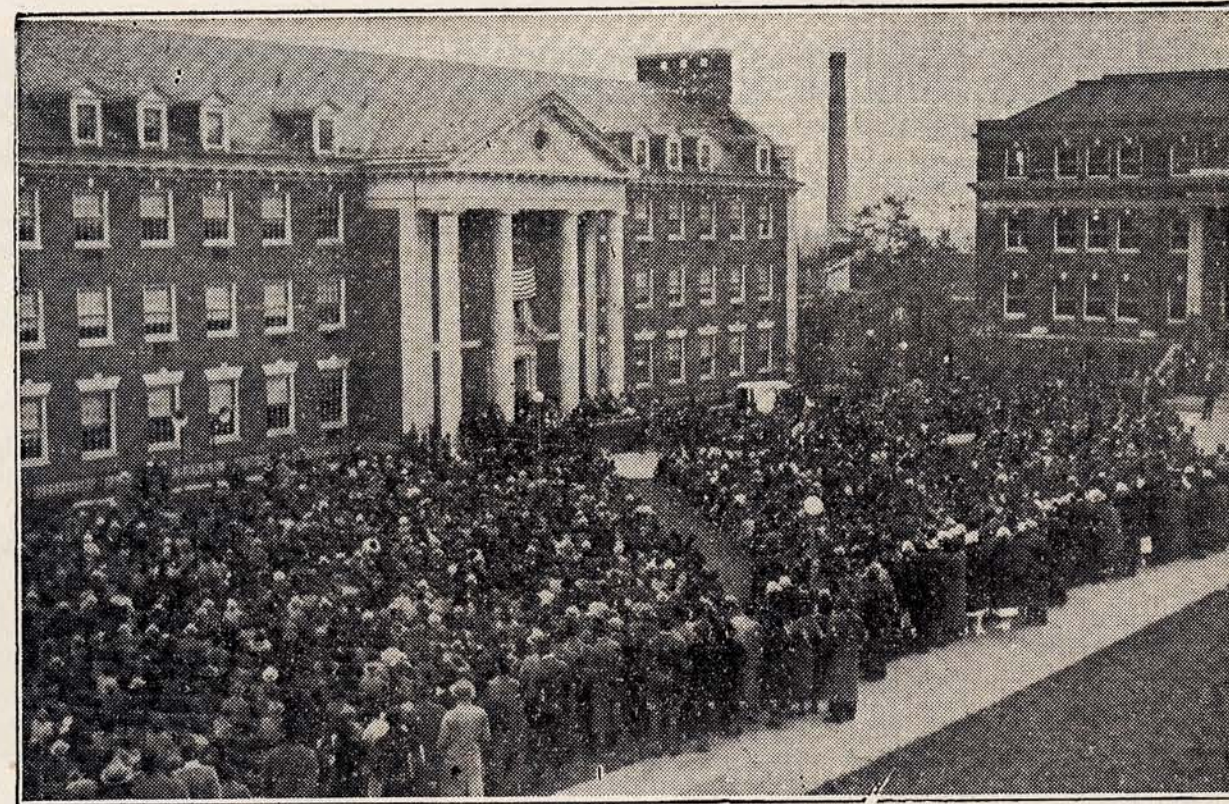
Vienuose puikiuose rūmuose, iš kurių senai jau ne akmens ant akmens nebeliko, gyveno kadaise labai turtingas karūza. Savo rūmų išdailinimui bei papuošimui jis išleisdavo labai daug pinigų; beturčiams tačiau jis mažai gera tedarydavo.

Ateina sykį į rūmus pavargęs maldininkas ir prašosi nakvynės. Karūza griežtai atsisakė jį priimti ir pasergėjo: "Šitie rūmai ne viešbutis." Maldininkas tarė: "Leiskite man užduoti tamstai tris klausimus, ir aš einu toliau." Karūza atsakė: "Tomis sąlygomis galite visuomet klausiti, su mielu noru atsakysiu."

Maldininkas jį paklausė: "Kas šiuose rūmuose gyveno prieš tamstą?" "Mano tėvas!" atsakė karūza. Maldininkas klausė toliau: "Kas juose gyveno prieš tamstos tėvą?" "Mano senelis!" atsakė karūza. "Ir kas juose gyvens po tamstos galvos?" klausinėjo maldininkas. Karūza tarė: "Jei Dievas duos, mano sūnus!"

"Tad, jeigu kiekvienas gyvena šiuose rūmuose tik kurį laiką, užleisdamas paskiaun vietą kitam, tai kas gi čia tamstos daugiau esate, jei ne svečiai?" kalbėjo maldininkas. "Šie rūmai, vadinasi, yra tikras viešbutis. Užtat neverta leisti tiek lėšų pagražinimui bei papuikinimui šių namų, kuriuose tik trumpą laiką teks gyventi. Verčiau daugiau gera beturčiams darykite, tai pasistatysite dangujė amžiną buveinę."

Karūza priėmė tuos žodžius į širdį, pasiliko maldininką nakvynei ir nuo to laiko tapo gailestingesnis beturčiams ir pavargėliams.

Chemijos fakulteto rūmai. Howard'o universiteto, Washingtono, nauji chemijos fakulteto rūmai, kuriuos didelėmis išlaidomis atidarė pats prez. Rooseveltas. Rūmai pastatyti W.P.A. projektu ir kainavo \$625,000.

Kai Du Stos

Vienas žodis — ne šneka, Vienas vyras — ne talka; Kai du stos, Visados Daugiau padarys: Viens pradės, Kits padės, Draug toliau varys.

Vieno greitai ilst ranka, Vieno išmintis menka; Kai du stos, Visados Kaip reikia supras: Ieškos, klaus, Nepaliaus Ir tiesą atras.

Vienam pirkioj nesmagu, Vienam girioje baugu; Kai du stos, Visados Baimės nepažins; Nuo vilkų Ir meškų Kits kitą apgins.

Vieną medį vėjas griaua, Vienas greitai apsauga; Kai du stos, Visados Skriaudą pamatys; Jei vien snaus, Kitas jaus, Sukčių sutrandys.

Du Maišai

Kiekvienas žmogus nešiojasi su savim du maišus: vieną prūsųkyje, antrą užpakalyje ir abu yra pilni nuodėmių. Į maišą, kuris yra prūsųkyje, žmogus sudeda kitų žmonių nuodėmes, o į tą, kuris užpakalyje — savo nuodėmes.

Taip yra todėl, kad žmogus niekadoms nemato savo darbų, o visados mato tik kitų žmonių nusikaltimus.

VADO PAVYZDYS

Vieną kartą Makedonijos karalius Aleksandras Didysis (gyvenęs dar prieš Kristaus gimimą) vedęs į kovą didelę kariuomenę. (Makedonija — senovės kraštas, toli į rytus nuo mūsų). Kraštas, kuriuo kariuomenė žygiavo, buvo neapyventas ir skurdus: nei jokio medelio, nei žolelės, nei vandens lašelio.

Vadą ir visą kariuomenę degino didelė kaitra, jie ištroško gerti, baisia pavargo, ir kariuomenė atsisakė toliau žygiuoti. Aleksandras pasiuntė kelis savo kareivius pirmyn — gal jie užeis kur nors vandens. Ir iš tikro: viename giliamo anols įdubime kareiviai užtiko kiek tyro, šalto vandens, kurio dar nebuvo suspėję iščiulpti viską deginantieji saulės spinduliai. Kaip kokią brangenybę, kareiviai tą vandenį susėmė į šalną ir atnešė džiaugiamiesi padavė vadui. O tas, sėdėdamas ant arkljo, pažiūrėjo į suvargusius, nusiminiusius savo vyrus kareivius, ir jam jų pagailo, o paskui, didžiausiam visos kariuomenės nusistebėjimui, visą vandenį išliejo ant žemės, nė lašo jo neparagavęs. Tai matydama kariuomenė sušuko: "Linksma mums, kad turim vadą, kuris drauge su mumis dalinasi vargais." Tas didvyriškas Aleksandro pasiūlymas pridavė kareiviams tiek jėgų, kad jie parėjo visą tyrumą, rado šalį, pilną skanių vaisių bei šalto vandens, ir pasiekė savo tikslą.

Mįslė. Turi kojas, bet nevaikščioja; turi plunksnas, bet nelaksto; turi šiaudus, bet neėda; turi sielą, bet nevisada. Ats. Lova.

Vainikas Ne Iš Rožių

Nors jau rožės nužydėjo, Nors nebėr lelijų, Bet vainiką pažadėjau Pinti Tau, Marija!

Tylumoje tyliai klūpau... Tavo Vardą brangų Tars su meile mano lūpos — Skris malda į dangų!

Iš maldų bus vaikėlis, Širdimi supintas... Niekad jos nevys, kaip gėlės Tuoį vysta nuskintos!

Pinsiu pinsiu vainikėli. Pinsiu jį kasdieną! — Dešimt "Sveikamarijėlių", "Tėve mūsų" vieną... Ant. Sležauskas.

Elnias ir Medžiotojas

Elnias kartą gerdamas vandenį, gerėjosi savo veidu, kurį matė atsispindintį vandeny.

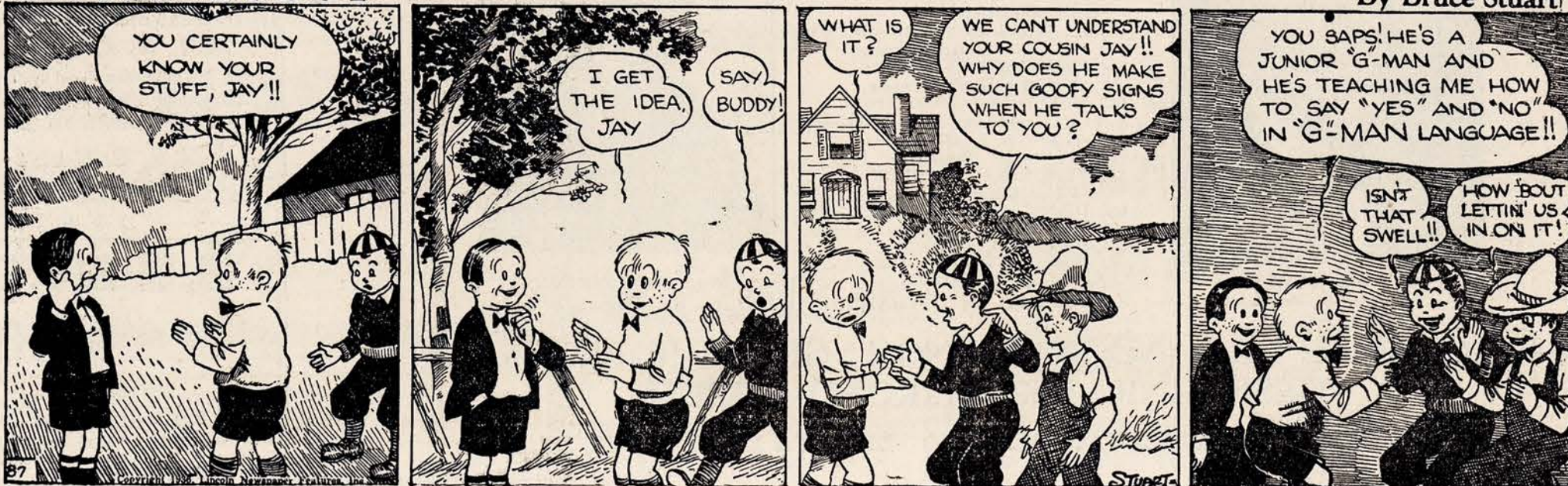
— Pas ką kitą gali pamatyti taip dailiai išsišakojusius ragus, kaip mano, — didžiauosi jis. — Norėčiau, kad ir mano kojos būtų vertos tokio gražumyno. O dabar — jos tokios silpnos ir laibos.

Tuo laiku prisaitino medžiotojas, kuris padėjo į elnią savo šaudyklę. Elnias šoko į šalį ir su savo greitų kojų pagalba būtų veikiai pabėgęs nuo medžiotojo. Deja, jo ragai įsipačiojo žemai nulinkusiose medžio šakose, ir medžiotojas turėjo laiko visiškai arti elnią prisivyti ir jį vargšeliu pribaižti.

Mes dažnai paniekiname tai, kas yra mums naudingiausia. ("E. P.")

PLATINKITE "DRAUGĄ"

LITTLE BUDDY

Vilniaus Lietuva Neužmiršo Ir Neužmirš

Spalių Devintoji Paminėta Visoje Lietuvoje

Kasmet viso pasaulio lietuviai mini liūdnam Vilniaus pagrobimo sukaktuves. Ir šiemet visoje nepriklausomoje Lietuvoje plevėsavo gedulingos tautinės vėliavos. Organizacijos rinkosi į savo būstines, kuriose buvo suruošti turiningi Vilniaus pagrobimo sukaktuvių minėjimai.

Truputį prieš 12 valandą iš valstybės radiofono į visą tautą prabilo Vilniaus vadovimo sąjungos pirmininkas dr. A. Juška, kuris, tarp kitko, pažymėjo, kad Vilnių pagrobis ne tik okupuotojo krašto lietuviai, liko nežinia kuriam laikui pasmerkti pakelti naujojo aro valdymą ir uždaryti savo pakilusių tautinę dvasių tarp siaurų savo trobos sienų, bet ir laisvoji Lietuvos dalis liko lyg be vieno sparno savo polėkyje. Naujojo gyvenimo gražiausias aukštis. Vilniaus smūgis mums bus jaučiamas tol, kol bus pašalintos jo priežastys. Juk lietuvių tauta neišsivaduoja ir svajojamosios gra-

žios, kultūros vaisiais praturtintos Lietuvos ateities be senosios bendrą laimės ir nelaimės likimą pakėlusios sostinės. Vilniaus Lietuva neužmiršo ir neužmirš. Neužmirš ir Vilnius Lietuvos, nežūrint, kaip šios dienos okupantai stengtusi išplėsti jo praeitį.

Lygiai dvyliką valandą su gaudė fabriky sirenos ir patrankos salutas. Visame krašte sustojo bet koks judėjimas, viskas nutilo, sustingo. Tai rimties minutė, kuri sudarė nepaprastai jaudinančią įspūdį. Tuo pačiu metu visos lietuvių tautos vardu iš valstybės radiofono okupuotajam Vilniaus kraštui buvo pasiūstas sveikinimas: "Sveikas, mylimas Vilniau. Viso pasaulio lietuviai ir visos Lietuvos piliečiai Tave sveikina ir kalnus griauančią ir prarająs lyginančią viltimi lmkai Tau išverti ir sulaukti senosios Lietuvos sostinės garbės".

Vilniaus pagrobimo sukaktuvėms paminėti vakare Vy-

Trakdo Al Smith'ui kalbą. Buvusiam Demokratų kandidatui į prezidentus Al Smith kalbant Chicagoje (Civic operoj) už respublikonų kandidatą, Michael Trak, korespondentas New Yorko kroatų laikraščio, sėdėjęs pirmose vietose sušuko: "Ho...ay for Roosevelt!" Policija ir tvarkdariai jį veda iš salės.

tauto Didžiojo muziejaus sodelyje įvyko Vilniaus valandą. Ji buvo pradėta didžiųjų Lietuvos organizacijų atstovų kalbomis. Kalbas pasakė savanorių kūrėjų sąjungos pirmininkas adv. P. Gužas, Šaulių sąjungos vadas pulk. Pr. Saladžius, Lietuvių tautininkų sąjungos atstovas Edv. Lenkauskis, Amerikos lietu-

vininkas adv. J. Bagdžiūnas, "Jaunosios Lietuvos" sąjungos atstovas J. Paplauskas, "Pavasario" federacijos vadas dr. J. Leimonas ir Vilniaus vadavimo sąjungos pirmininkas dr. A. Juška. Ferveliavų nuleidimo apeigas an. Nežinomojo Kareivio kapo Amerikos lietuvių ir Vilniaus vadavimo sąjungos vardu bu-

Kick Lietuvoje Yra Gydytojų

Šiuo metu visoje Lietuvoje yra 788 m. dienos gydytojai, kurių 727 yra Didžiojoje Lietuvoje, ir 61 yra Klaipėdos krašte. Veterinarijos gydytojų yra 118, dantų gydytojų — 484, farmacininkų — 642, farmacijos magistrų bei daktarų — 2, chemikų, vaistininkų ir provizorių — 254 ir provizorių padėjėjų — 390 ir medicinos felčerų yra 216. Gydytojų yra 66, iš kurių 58 yra ligoninės ir 8 sanatorijos. Visose ligoninėse yra daugiau, kaip 3,000 lovų. Lietuvoje yra 322 vaistinės, 17 vaistų sandėlių, 8 chemijos - farmacijos laboratorijos ir keliolika įvairių ligų gydymo ambulatorijų. Daugiausia gydytojų ir gydymo įstaigų yra Kaune. Tačiau paskutiniu metu gydymo įstaigų tinklas pradėtas smarkiai plėsti ir provincijoje. Naujos ligoninės statomos savivaldybių ir valstybės lėšomis. Taip pat paskutiniu metu jau ir gydytojai prade-

da daugiau apsigyventi provincijoje. Be to, įvairių ligų gydymo ambulatorijas bei sveikatos centrus Lietuvoje turi motinoms ir vaikams globoti organizacijų sąjunga ir lietuvių katalikių moterų draugija. Šie sveikatos centrai ir ambulatorijos daugiausia steigiami tose vietose, kur m. dienos pagelba yra sunkiau prieinama ir kur yra mažiau reikalingų gydymo įstaigų.

ŪKININKAI LIETUVOJE ORGANIZUOJAMAS TEATRAS

KAUNAS. — Dabar Lietuvoje veikia keli teatrai. Kaune ir Klaipėdoje veikia valstybiniai teatrai. Taip pat Kaune neseniai buvo įsteigtas darbininkų teatras. Šiuo metu yra keliamas sumanymas suorganizuoti teatrą ūkininkams. Šis teatras lankysis įvairiuose kaimuose ir ruoš ūkininkams vaidinimus. Tiesa ir dabar vaidinimai nėra jautokia didelė naujiena, ne beveik visos didesnės Lietuvos organizacijos prie savo skyrių turi sudarę vaidybos kuopelės. Tačiau ūkininkų teatras mano ruošti geresnius vaidinimus ir plačiasias Lietuvos visuomenės masas pratinti prie

AKIŲ GYDYTOJAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
OPTOMETRICALLY AKIŲ SPECIALISTAS

Patengvins akių įtempimą, kuris est priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudama akių karšči, ritaro trumparegystę ir toliaregystę. Pritaigia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia miazūras klaidas. Specializacija atkreipianti į mokyklos vaikus. Kreivus akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be aklumo. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 SO. ASHLAND AVE.
Phone Boulevard 7583

30 METŲ PRITYRIMAS Akys egzaminuojamos — akiniai (optikomis)

DR. JOHN SMETANA
OPTOMETRISTAS
1801 S Ashland Avenue
VALANDOS: kasdien nuo 9 iki 12 1-30 iki 8 vak.
Tel. CANal 0528

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS

1446 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Utarn, Kety. ir Pctn. 10-9 val. v.
3147 So. Halsted St., Chicago
Paned. ir Subat. nuo 2-9 v.

Tel. Calumet 5974 Ofiso valandos 9 ryte iki 8 vakare išskiriant sekmdienius ir trečiadienius.

DR. A. P. STULGA

DANTŲ GYDYTOJAS
3259 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Res. 6924 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 W. Marquette Road
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Kety. ir Nedėliomis susitarus

Tel. CANal 2345

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2158 W. Cermak Road
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare
Ketvergais pagal sutartį
2305 So. Leavitt St.
Tel. CANal 0402

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIRginia 1116 4070 Archer Ave.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8:30 vakare
REZIDENCIJA
LAFayette 3051 2519 W. 43rd St.
Valandos: 9-10 ryto ir 5-6 vak.
Trečiadieniai ir Sekmdieniais pagal sutartį

Residence 6609 S. Arterian Ave.
PROspect 3403

DR. A. J. SHIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISAS
3156 W. 59th St.
HEMlock 5998
VALANDOS:
2-4 popiet — 7-9 vakare
Trečiadieniai ir Sekmdieniais pagal sutartį

Tel. Ofiso: Res.:
LAFayette 4017 2456 W. 69 St.
Tel. namų: HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 P. M.
Res. ofiso val.: 10-12 A. M. & 8-9 P. M.
Trečiadieniai ir Sekmdieniais pagal sutartį

BALSAVIMAS - SVARBUS ŽODIS

ALFRED M. LANDON
Už Prezidentą

FRANK KNOX
Už Vice-Prezidentą

Dabar balsavimas yra svarbiausias žodis rinkimų kampanijų varžytinėse. Visi išmintingi piliečiai žino, kad Amerikos balsuotojai lapkričio 3 d. sutiks didelį moralinį ir ekonominį krizį. Darbas, kurį atliksime paskutinę šios kampanijos savaitę, bus galutinis. Tai bus savaitė, kuomet organizacija veikia balsų surokavimui. Be organizacijos, be intensyvaus asmeniško prižiūrėjimo reikšia pralaimėjimą. Vien balsai skaitysis balsavimo dienoj.

Kampanijų kalbos ir organizavimas turi savo vietą, bet galutinis laimėjimas bus pareiktas Dievobaimingų piliečių balsais. Amerikoniškos minties balsuotojas balsuos anksti, balsuos patriotiškai ir prikaltins kitus balsuot. Savivaldybos teisių ženklas yra balotas. Liuosas balotas yra rezultatas šimtmečių darbo ir pasiaukimo dėl žmonių teisių. Nesinaudojant tomis teisėmis dabar yra pražūtis.

Amerikos balsuotojai balsuos už tradicinę Amerikos piliečių laisvę, ne už vergiją; — balsuos už darbą, ne už išmalda ir nužeminančią pašalpą; — balsuos už prezidentą, ne už dik-

tatorių ar biurokratiją; — balsuos už išmintingą pinigų pralaidinio programą, ne už nerūpestingą eikvojimą su be vilties ir spaudžiančias skolų naštas. Jie balsuos už naminę-pramonę, naminę-prodūkciją, naminį-sunaudojimą ir laimingą pirkimo jėgą naminėse-biržose; — balsuos už veiklumą ne už "Spols" sistemą; — balsuos už Amerikonišką Dalybą.

Jie atsimins pjktus mėginimus Naujos Dalybos narių sunaikinti Amerikos papročius ir Amerikos laisvę. Jie atsimins eikvojimą, begėdingą išpiovinimą mūsų gyvulių, sunaikinimą mūsų derlių, įstatymą kuriomai trisdešimt-seki milijonai vaizsų Amerikos akteriųėjo niekais, priverčiant didelį importavimą javų ir mėsų iš kitų kraštų. Jie atsimins administraciją, kuri laikė dirbtuves ir fabrikyus uždarytus ir kuomet mūsų bedarbiai prašė darbu, jie gavo pašalpą.

Mes atsiminsime Naują Dalybą — jos regimentariją biznio — jos reguliuojamus derlius — jos planuotą ekonomiją — jos neprielankumą biznio iniciatyvai — jos įstatymus — jos žiaurias bauses. Mes atsiminsime!

Ir balsuosime apginti savo teises. BALSUOKIME AMERIKONIŠKAI!

OTIS F. GLENN
Už U. S. Senatoriū

C. WAYLAND BROOKS
Už Gubernatoriū

REPUBLICAN

- Už Prezidentą
- (x) ALFRED M. LANDON
- Už Vice-Prezidentą
- (x) FRANK KNOX
- Už U. S. Senatoriū
- (x) OTIS F. GLENN
- Už Congressmen-at-Large
- (x) RODNEY H. BRANDON
- (x) JOHN T. DEMPSEY
- Už Gubernatoriū
- (x) C. WAYLAND BROOKS
- Už Lieutenant-Governor
- (x) GEO. HATZENBUHLER
- Už Secretary of State
- (x) WILLIAM J. STRATTON
- Už Auditor of Pub. Accounts
- (x) ARTHUR J. BIDWILL
- Už State Treasurer
- (x) CLARENCE F. BUCK
- Už Attorney-Genera
- (x) CHARLES W. HADLEY
- Už Trustees Univer. of Ill.
- (x) FRANK H. MCKELVEY
- (x) CHAS. S. PILLSBURY
- (x) FRANK M. WHITE

BALSUOKITE JI "STRAIGHT"

BALSUOKITE UŽ LANDON IR KNOX, GLENN IR BROOKS IR TIESIOGINIU REPUBLIKONŲ TIKIETU

ATSIMINKITE — REPUBLIKONAI PRIPAŽINO LIETUVĄ DE FACTO IR DE JURE

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Office Phone Res. and Office
PROspect 1028 2359 S. Leavitt St.
CANal 0706

DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Chicago-
Office Hours
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue

Ofiso Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Telef. BUOlevard 7822
Namų Telef. PROspect 1930

Tel. CANal 6122

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 ir 7-8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

IVAIRŪS DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL
OFISAS

4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. y.

Tel. CANal 0257 Res. PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 ryto iki 2 popiet
6 iki 8 val. vakaro

Tel. BOUlevard 7042

DR. G. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

Tel. Ofiso BOUlevard 5913-14
Res. KENwood 5107

DR. A. J. BERTASH

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue
Tel. VIRginia 0036
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez.: Tel. PLAZa 2400
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena

IŠ POLITIKOS LAUKO

RYT DIENOS MŪSIAI

Amerikos naminio karo generališkas mūšis jau čia pat. Generalinių štabų buveinės užsidarė praėjusį šeštadienį ir visi vadai išsiskubino į karo lauką, į savo armijų priekakį.

Visi sumobilizuotieji kariautojai — vyrai ir moterys — rytoj nuo 6 val. ryto pradės gauti ginklus ir varysis prie laimėjimo. Šiame generaliniame mūšyje nedalyvaus tik nepilnamečiai ir "slekeriai". Bet ne vienas ir iš jų šioki ar tokiu būdu prisidės prie laimėjimo vienos ar kitos pusės.

Šalia didžiųjų armijų — respublikonų ir demokratų — dar šokinės keletas mažų būrelių, kurie tykos bene gaus nors po nugrauztą kaulą.

Šitoks Amerikos naminis karas kyla kas keturi metai. Prie to karo generalinio mūšio yra rengiamasi su didžiausiu kruopštumu. Įsikuria generalinių štabų buveinės, paskiriama vyriausieji vadai, mobilizuojamos visokios armijos dalys. Atsiranda ir "poison squad", lietuviškai tariant liežuvininkų komandos.

Įsivertėklė ir didžiųjų armijų stovį.

Respublikonų jėgos po naminio karo 1932 metais atsirado tokiam stovyje, kokiam buvo Vokietijos jėgos didžiajam karui pasibaigus. Tąsyk Vokietijos kaizeris pabėgo į Olandiją, į Dorn, ir ten malkas piaustė ir skaldė. Respublikonų vadas Hooveris

1933 metais iš Washingtono spruko į Kaliforniją, į Alto ir ten kuolus tašė ir paskui juos kaišiojo į Rooseveltto vežimo ratus. Išblaškytos respublikonų jėgos laukė naujo vado. Ir toks atsirado. Tai p. Hamilton, šisai junkerių ramiamas, atstatė respublikonų jėgas, su kuriomis demokratams ne sarmata stoti į mūšį.

Dabar demokratų jėgos. O! jos išrodo galingesnės, negu buvo praėjusiais naminio karo metais. Anų metų vadas, kovose užgrūdytas, Jim Farley tebėra tų jėgų priešakyje. Jo armijoj išsijusę veikė tūkstančiai karininkų, kurie buvo pas jį ant "pay roll" per pastaruosius tris metus ir ilgiau. Jo pusėje didžiūma senatorių, didžiūma kongresmonų. Jo pusėje didelė didžiūma gubernatorių. Taigi jo jėgos tikrai cezariškos. Atsimename, vienok, kad ir cezarių jėgos buvo barbarų įveiktos. Tai ir dabar ne be baimės laukiame ir Jim Farlio cezariškų jėgų susirėmimo su didele jėga.

Na, tai budėkime. Rytoj milžiniškos jėgos remsis dėl didžiausio grobio pasaulyje, dėl Washingtono krėslo. Rytoj, nuo 6 val. ryto iki 5 val. vakaro bus užimas ir šlamėjimas nuo jūros iki jūros. Už ir šlamės balotai ir nulems, kam teks taip visų paigėdaujamas Washingtono krėslas.

Rytoj Amerikoj generalinė ir didžiausio mūšio diena ir kartu, tai bus ramiausia metų diena Adjutantais

VIETINĖS ŽINIOS

Graži Mūsų Skyriaus Veikla

TOWN OF LAKE. — Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų 3 skyr. mėnesinis susirinkimas įvyko spalio 25 d. Susirinkimas buvo skaitlingas. Be to, dar įsirašė naujų narių: Ona Pocaite ir biznierių B. Sams. Rėmėjai džiaugias susilaukę jų savo tarpai.

Nuo būnco party (Sudeikių name) raportas rodė, kad pe-

lno gauta \$50.00. M. Sudeikienė ir S. Šimkienė raportavo iš seimo, kad seimų sveikino su auka \$50.00 nuo 3 skyr. Atstovės džiaugėsi seimo sekmingumu ir seselių vaišingumu.

Skaitytas laiškas - kvietimas į labdarių seimą. Laiškas priimtas ir atstovės išrinktos: B. Kalvaitė, P. Dorša, O. Sriubienė; aukų paskirta \$3.00.

Iš apskrities raportavo M. Sudeikienė, kad apskritis rengia vakarą.

Pirm. M. Sudeikienė pra nešė, kad per rinkliavą surinkta \$60.00.

Nutarta rengti pramogą.

Oid Gold Cigaretai yra Dvigubai Švelnūs, Dvigubai Švieži, Dvigubai Garantuoti. Padaryti iš puikiausių derlių tabakų, jie visuomet patinka.

J. F. EUDEIKIS AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ YARds 1741-1742

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI KELNER — PRUZIN Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja Phone 9000 620 W. 15th Ave.

Adv. Kazys Česmulis, demokratų partijos lietuvių komiteto vienas žymiausių veikėjų, kuris reikią pasitenkinimo lietuvių komiteto darbu ir neabejoja, kad didelė lietuvių balsų dauguma nueis už Rooseveltą.

Komisijon jėjo: M. Sudeikienė, E. Gedvilienė, Šimkienė, Urbonienė, O. Sriubienė. Pramoga bus parapijos svet. Lai ką nužiūrės komisija. Rėmėja

Padėka

TOWN OF LAKE. — Šv. Pranciškaus Seserų Rėmėjų 3 skyrius turėjo rinkliavą (Tag Day) spalio 25 d., prie Šv. Kryžiaus bažnyčios.

Rinkliava pavyko. Skyr pirm. M. Sudeikienė daug pa sidarbavo dėl tos rinkliavos, 3 skyr. dėkingas visoms rinkėjoms ir aukotojams.

Aukų surinko: Benet Kalvaitė \$10.75; Ona Sriubienė \$9.20; Della Kalvaitienė \$8.70; Marijona Gribaitė \$6.85;

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAPAS EUDEIKIS TĖVAS REPublic 8340

Nauja Pajėga Susilpnėjusiems Organams

Naujasis NUGA-TONE dabar moksliskai sustiprintas su VITAMINAIŠ A ir D sustiprina susilpnėjusius organus. Tai pulkus skilvio vaistas, patalpus apetitą ir yra tiesioginė pagalba. Padidina skilvio ir plonųjų žarnų sulčių apytaką. NUGA-TONE veikia širdį ta prasme, kad padidina energiją visais atžvilgiais. Be sveikstant po ligos jis yra ypatingas vaistas. Mėgink dabar naują NUGA-TONE sustiprintą su VITAMINAIŠ A ir D. Pertikrink save su NAUJA PAJĖGA šiuose vaistuose. Pasekmės užtikrintos arba pinigai gražinami. Parsiduoda pas visus vaistainikus. Nuo užkietėjimo imk — UGA-SOL — tai idealus liuosuotojas — 25c ir 50c

Petras Dorša \$6.81; Petronėlė Turskienė \$6.40; Barbora Peceliūnienė \$6.00; Elena Gedvilienė \$5.55.

BUDRIK FURNITURE MART

3347 S. Halsted St.

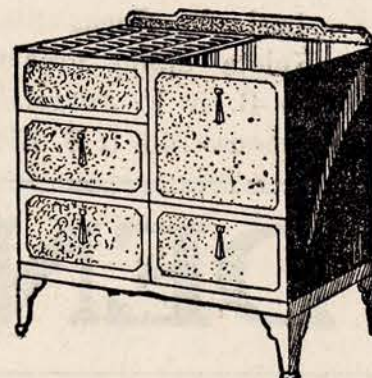
VISKAS DĖL NAMŲ Rakandai už daug mažesnes kainas.

Vilnoniai dubeltavi blanketai, verti \$10.00 ir \$12.00 po \$6.50

Šilkinės kaldros, vertės \$10.00 po \$4.75

Gražios Radios Padarytos parduoti po \$29.00 dabar po \$17.50

Gesiniai Pečiai po \$32.50

ir \$42.50

Oil Burners Alcazar 4-5 kambariam po \$49.00

Jos. F. Budrik, Inc. 3417 So. Halsted St. Tel. BOULEvard 4705

Zymus radio programas WCFL 5 val. p. p. Nedėliomis Budriko sponsoruojamas.

Dar syki nuosirdžiai ačiū lėms. Visiems. Seselės visus geradarius atsimins savo maldose. Pranciškaus vienuolyno sese šv. Pranciškaus Rėm. 3 sk.

Advertisement for Stanislovas Turauskis, including contact information and a small cross icon.

Advertisement for Andriejus Zlatarinskas, including contact information and a small cross icon.

VYSKUPAS SHEIL A. L. SUSME Chicago vyskupas pavaduotojas Jo Ekse. vyskupas man viešbutyje.

Advertisement for Venetian Monument Co., Inc. featuring a cross icon and contact information.

Advertisement for Laidotuvų Direktorai, listing names and addresses of directors.

Lapkričio 29 d. - Dienraščio "Draugo" Diena Didysis Koncertas Chicago Civic Operos Name. Dainuoja Ona Katkauskaitė - Kaskas Metropolitan Operos Artistė

Iš Lietuvos Gyvenimo Chicagoj Ir Apylinkėj

Sasnausko Vyrų Choras Sujudo

Sasnausko vyrų choras sujudo visu smarkumu rengtis prie dienaščio "Draugo" 20 metų jubiliejaus koncerto, kuris įvyks 29 d. lapkr. Civic Operos name.

Praėjusį antradienį Šv. Jurgio parap. mokyklos muzikos kambary choras buvo susirinkęs pirmai pratybai. Atsilankė didelis skaičius choro narių, kuriems prof. Počius paaikškino minimo jubiliejaus svarbą ir kvietė visus narius rimtai susirūpinti ir tinkamai prisiruošti. Anot prof. Počiaus išsireiškimo, vyrai, žengiam į didingus meno ritmus, kurie girdėjo daug garsių artistų-čių balsus; tad ir mes turime gerai prisiruošti. Ir tik tada galėsime išdrįsti žengti į sceną didingo meno rūmų.

Choras užtraukęs keletą žinomų dainelių padarė balsų suskirstymą ir apkalbėjęs pratybų laiką ir vietą, pradėjo skirstytis pakilusių ūpu su pasiryžimu — dėti pastangų, kad tinkamai prisirengus sužavėti taip lietuvius, taip ir svetimtaučius. O svetimtaučių tikimosi daug susilaukti, nes visi norės išgirsti Metropolitan operos artistę Oną Katkauskaitę. **Lietuvytis**

Praloto M. L. Krušo atsisveikinimo pietūs pp. Kalvaičiams

BRIDGEPORT. — Šv. Jurgio parapijos klebono, praloto Krušo didelis svetingumas žinomas ne tik amerikiečiams, bet ir Lietuvos svečiams. Štai, apleidžiant Čiicagą ilgus metus mūsų tarpe išbuvusiam konsuliui ir poniam Kalvaičiams, spalį 29 d. pralotas surengė išleistuves, nepaprastai puošnius ir turtingus pietus, o stalo dekoracijos puotai tinkamai pri taikintos: mėlynas laivas pilnas mėlsvų gėlių skendo bangose — viduryje stalo. Valgiai buvo duodami brangiam "service" rankomis pietšose lėkštėse — dovana pralotui seserų Pranciškėčių. Be garbės svečių Kalvaičių, buvo ir kitokių svečių: muz. A. Počius, A. Nausėdienė, žurnalistas St. Pieža ir vietiniai kunigai asistentai.

Gražiai visus pavaišinęs pralotas palinkėjo laimingos kelionės Kalvaičiams, širdingai su jais atsisveikinęs. Kalvaičiai patiria didelio vaišingumo ir svetingumo iš žymiausių asmenų, kaip niekas dar nėra patyręs Chicagoje. O Chicago lietuviai nuo seno žinomi savo svetingumu. Kalvaičiai apleido Chicago sekmačienį, lapkričio 1 d.

Laimingos kelionės ir pasisekimo! Prašome konsulo ir ponios Kalvaičių neužmiršti ehicagiečių. Mes jų niekuomet nepamiršime. **Chicagietė**

Aplankius L. V. "Dainos" Chorą

Pereitą trečiadienio vakarą Aušros Vartų par. svetainėje, muz. Rakausko pakvietimu, turėjome progos aplankyti L. V. "Dainos" chorą ir išgirsti jo dainavimą.

Pamačius tokį didelį ir galingą chorą tikrai nustebino visus atsilankusius svečius, kurie buvo Chicagos lietuvių įvairių šakų profesionalai.

Sėdint tarpe svečių buvo girdėt, kad L. V. "Dainos" choras Chicagos lietuvių tarpe šiuo metu jau užima pirmą vietą ir pasiekė aukščiausio laipsnio kaipo didžiausias ir galingiausias choras savo gyvenime.

L. V. "Dainos" choro gražus ir sutartinas dainavimas tikrai daro ypatingo įspūdžio klausytojams. Ypatingai tą vakarą, išgirdus jų vien regečių, rengiamam vakarui, kuris įvyksta lapkr. 22 d., tikrai sujaudino visus.

Choro vedėjas, muzikas S. Rakauskas

Įpereitą sezoną muz. Rakauskas stoji priešakyje L. V. "Dainos" choro. Choras susidėjo tikslai iš 28 asmenų. Šiandien choro narių yra virš 120. Ką tas reiškia? Reiškia, kad muz. Rakauskas stojis ir darbą įdeda visą sielą.

Vakaras lapkr. 22 d.

L. V. "Dainos" choras šį sezoną pasirodys su nauja, originaline muzikale komedija "From Schubert to Swing". Veikalas paruoštas paties choro vedėjo muz. S. Rakausko. Vakara rengia L. V. Chicago apskritis lapkr. 22 d., Olympic Ballroom, 6200 W. Cermak Rd. Visi choristai su vedėjum ir Chicagos L. V. apskritis smarkiai rengiasi.

Lošimas susidės iš 48 dainų. Veikale dalyvauja virš 120 dainininkų. Tai pirmas įvykis Chicagos lietuvių istorijoje. Neabejojame, kad Chicago ir apylinkių lietuvių visuomenė įvertins choro pastangas ir skaitlingai atsilankys į minėtą vakarą.

Reikia džiaugtis, kad mūsų jaunimas jau pajėgia tai padaryti. Jei jis susilauks mūsų plačios visuomenės už-

uojautos ir nuoširdžios paramos, tai dar labiau muzika išvystys ir iš jos tarpo išaugs daugiau Katkauskaičių (Metropolitan Operos artistė), prof. Počių, komp. Žilėvičių, komp. Aleksių, muz. Rakauskų ir panašių. Sntntama, kad daugiau prasimusių priešakin mūsų aukščiau išsilavinusių muzikoje garsins mūsų tautos vardą ir kels jos garbę.

Ar nebūtų smagu, jei mes visi, kurie tik galime, tą vakarą būtume su gražiu lietuvišku jaunimu? Susiraskime bent kiek atlikamo laiko lapkričio 22 d., ir pabūkime kartu su L. V. "Dainos" choru. **Ieva Lukošiuūtė**

Prisiminus Kun. Stašaičio primicijas

CICERO. — Sakoma geriau vėliau, negu niekad. Kadangi apie kun. Stašaičio primicijas nebuvo "Drauge" rašyta, todėl, nors ir vėlai, noriu keletą žodžių parašyti.

Tai buvo spalį 4 d., Šv. Antano bažnyčioj.

Sekmadienio rytas buvo gražas. 10 valandą mokyklos vaikučiai ir draugijai nariai išsirikiavo prie klebonijos. Štai, išeina jaunas kunigas, lydimas kun. Klorio ir Valuckio.

Bažnyčia pilna žmonių. Altoriai gražiai išpuošti gėlėmis.

Po apeigų bažnyčioj, visi svečiai sukviesti į Community Hall, kur buvo suruošta primicijantui bankietas. Bankietą suruošė primicijanto brolis ir brolienė Stasaičiai. Bankiete dalyvavo virš dešimt žmonių. Programos vedėja buvo M. Vaičiūnienė (Moterų Sąjungos centro rašt.)

Po skanių pietų kalbėjo prof. kun. Vaitkevičius, kun. S. Valuckas, dr. Rakauskas, M. Paukštienė, Ciceros biznieriūs Bernadišius ir Bočiūnas, Kizas, Moterų Sągogos 2 knuops vardu sveikino K. Sriubienė, Šv. Vardo dražos — M. Couble, Visų Sventųjų dražos — M. Dambrauskas. Iš Detroit, Mich., kur. Stašaičio — pusbrolis Jonas Stašaitis. Keletą dainų gražiai padainavo B. ir F. Jurgelaitės, V. Simonaičiūtė ir S. Ku-

LIETUVIŲ BALSAI EINA UŽ JI

Adv. Jonas T. Žūris, prie kurio vardo rytoj rinkimtuose visi lietuviai balsuotojai padės kryžiuoką. Mūsų visų yra pareiga už jį balsuoti, nes tai liečia lietuvių prestyžių. Išrinkus adv. Žūrį teisėju, pramušime ledus savo tautiečiams į aukštesnes politines vietas, nes tuomet su lietuvių jėga labiau skaitysis. Nepamirškime, kad adv. Žūris kandidatuoja demokratų tikietu.

čiantė. Taipgi gražiai palinksmino muzika broliai K. ir S. Raudoniai.

Ant galo kalbėjo pats primicijantas, dėkodamas broliui ir brolienei už visą triušą ir svečiams už parodytą prijautimą. Taipgi pranešė, kad jam yra paskirta apsigyventi New Yorke saleziečių vienuolyne. Baigiant bankietą ponai Stašaičiai padėjo visiems už atsilankymą ir dovanas suteiktas primicijantui. **Vienas Dalyvių**

Šiuo norime per dienaštį "Draugą" išreikšti padėką visiems, kurie koku nors būdu prisidėjo prie kun. Stašaičio primicijų ir bankieto.

Nuoširdžiai ačiū didžiai gerb. kleb. kun. J. Vaičiūniui už visą rūpestį ir darbą, prof. kun. Vaitkevičiui už gražų pamokslą, kun. Klorui ir kun. Vaitkekiui už pagelbą bažnyčioj, M. Vaičiūnienėi už gražų programos vedimą, dainininkams Jurgelaitėms, Kucukei, Simonaičukei ir varg. Mondaikai, broliams Raudoniais ir visiems kalbėtojams. Ypatingai ačiū šeimini-

kėms. **Jonas ir Agnieška Stašaičiai**

Mirtis pas mus švaistos

TOWN OF LAKE. — Spalį 28 d. gražiai po bažnyntinių apeigų palaidotas a. a. Aug. Gačaukis.

Spalį 29 d. iškilmingai tapo palaidotas a. a. Kaz. Skruodenis. **Stotis T.O.F.L.**

Dvigubai švelnūs Old Golds yra dirbtuvės žviziūmo cigaretai — nežūrint ar pirksite juos kaimo krautuvėlėj ar didžioj krautuvėj didmiesty.

RADIO

Akordionistas Jonas Levickis, kuris nuo semiai jau žavėja svetimtaučius labai gražia muzika, šį vakarą dalyvavo John F. Eudeikio ensmbylyje, kuris bus girdimas iš WHFC stoties (1420 kil.) 9 val. Akordionistas J. Levickis, be abejonės, patenkins visus klausytojus, nes yra vienas gabiausių akordionistų Čikagoje. Taipgi girdėsite

smukininką M. Petroševičių ir klarnetistą Louis Šlotą. Bus girdima įdomios kalbos demokratai. Kalbės lietuvis kandidatas į teisėjus Jonas T. Žūris ir biznieriūs prezidentas Standard Federal Savings and Loan Association Justinas Mackevičius. Programa bus po vadovyste pranešėjo Povilo Šaltimiero.

CICERO, ILL.

Lapkričio 3, t. y. balsavimo diena jau čia pat, todėl Ciceros lietuviai turėtų žinoti už ką balsuoti. Vi ni sakys balsuok už tą, kiti tą, bet patartina visiems lietuviams naudotis savo protu, ir kad neklausytų įvairių agentų, bet padėtų kryžiuoką ten, kur atneš gerovę ne tik mums ciceriečiams, bet ir visam kraštui, tą galite padaryti balsuodami už republikoniškus kandidatus.

Lietuvių Republikonų Klūbas.

Pranešimai VAKARINĖS MOKYKLOS REKALAIS

Prašomas savo praiečių me-

LIETUVIAI ADVOKATAI

Telephone: BOUlevard 2800 **JOSEPH J. GRISH** LIETUVIS ADVOKATAS 4631 South Ashland Avenue Res. 6515 S. Rockwell Street Telephone: REPublic 9723

JOHN B. BORDEN LIETUVIS ADVOKATAS 2201 W. Cermak Road (West 22nd St.)

Metropolitan State Bank name Valandos kasdien nuo 9 iki 5 Ponedėlio, Seredes ir Pėtėnčios vakarais nuo 6 iki 9 Telefonas CANal 1175

Namai: 6459 S. Rockwell St. Telefonas REPublic 9600

State 4690 Prospect 1012 **KAL & ZARETSKY** ATTORNEYS AT LAW 6322 So. Western Ave. Valandos: kasdien nuo 3:30 po piet iki 8:30 v. vak. Subatoj nuo 12 iki 6:00 vakare 188 W. Randolph St. Valandos: kasdien nuo 9:00 ryto iki 3:00 po piet.

CLEMENT J. PAZNOKAS LIETUVIS ADVOKATAS ATTORNEY AT LAW 10707 So. Michigan Ave. CHICAGO Telephone PULman 1293

CLASSIFIED

REIKALINGA DARBININKAI

REIKIA virėjų, tarnautojų prie stalių, indų plovėjų, porters, soda-dispensers. Taipgi reikia typistės dėl lengvaus ofiso darbo darbininkų sandymo agentūrai. Kreipkitės į Colias Employment Agency, 104 S. Halsted St., 2-ros lubos, valandos nuo 7:00 ryto iki 8:00 vakare.

REIKALINGA DARBININKAI

REIKALAUJAMA 5 vyrai. Nuolatiniis darbas iki Kalėdų (Xmas), Proga į idirbti ant visados. Alga su priedais. Kreipkitės antradieni, lapkričio 3 d., 7:30 val. ryte, po antrašu 1905 W. Van Buren.

UPHOLSTERING

Rakandų Taisymas Pervilkimas, baldų taisymas, permaliavojimas, išvalymas. Darbas garantuojamas. Apkainavimas dykai. Žemiausios kainos mie te. Superior Upholstering Co., 327 So. Kedzie Ave., NEVada 7717.

PARDAVIMUI UŽEIGA

PARDUODAMA užeiga su namu. Labai pigiai. Ekstra lotas. Salė šokiams, vestuvėms, parėms, ir t.t. 4633 S. Rockwell St.

REIKALAUJAMA SIUVĖJAS

Reikalaujama siuvėjas tuojau. Telefonuokite WENTworth 3972.

LANGŲ TAISYTOJAS

LANGŲ IR DURŲ taisytojas. Ide da "weather stripping". Kreipkitės į J. PURTOKAS, 6425 S. Richmond St., HEMlock 2573.

UŽSISAKYK ANGLIŲ DABAR

BLACK Gold Lump, \$6.00; Mine run, \$5.75; screenings, \$4.75. GRUNDY MINING CO., CEDarcrest 1131.

PASKOLOS

PATĖŠKAU mielaširdingų žmonių, kurie galėtų paskolinti \$3,000 morgiečių ant namo su geru procentu, bet be komišino. Atsiūkite knogreičiausiai. 22 East 110 Place. T. G.

THE BRIDGEPORT KNITTING SHOP

Neria Plonus ir Storus Vilnonius Svederius dėl vynu, Moterų, Mergaičių ir Vaikų. NERIA VILNONES PANČIAKAS DĖL MOTERŲ IR VAIKŲ. Taiso senus svederius. Parduodam vilnonės gijas, storus ir plonas dėl mezgimo.

F. Seimonavičia

504 W. 33rd St. (Netoli Normal Ave.) Tel. VICTory 3486 Atdara dienomis, vakarais ir sekmadieniais.

EMIL DENEMARK, Inc.

BUICK, CADILLAC, LA SALLE

Vien Buick gali siūlyti vertybę, kaip naujas 122 colių wheel-base Buick 8 Keturių-Durų Sedan žinomas kaip Model 47... Šis nepaprastai erdvus ir smagus karas turi užpakalinę sėdynę į kurią gali sėdėti trys dideli asmenys... Trunk vieta užpakaly nepaprastai didelė ir joj yra spare tire... Karšto vandens šildytuvas ir elektrinis laikrodis jau įtaisyti... Praėjusiais metais tas pats modelis buvo parduodamas už \$1335... Šis naujas 1937 modelis, gražesnis ir puošnesnis negu kada pirmiau pristatomas jums už tikslai \$1054.

IŠRODO KAIP BUICK METAI

3860 Ogden Ave.

Tel. CRAWford 4100

JOKIŲ SUODŽIŲ JOKIŲ PELENYŲ

RANGE

OIL

Vandens Baltumo — Nesmirda — Švariai Dega — Lygus PRODUKTAS DIDŽIAUSIO FUEL OIL RAFINIRUOTOJO SIOJ TERTORIJOJ Mes greitai pristatome ir garantuojame pilną miarą su City Sea'er apžiūrėtais, saikvotais trokais. KUOMET REIKIA ALIEJAUS PEČIAMŠ SAUKITE CANal 2020

TRIANGLE OIL COMPANY

2430 West 26th St., Chicago, Ill. KURUI ALIEJAI VISOKIEMS ŠILDYTVAMŠ PETER BALSITIS, Manager